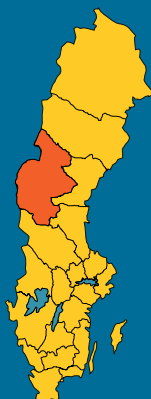

Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2015

JÄMTLANDS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2016

Fortsatt återhämtning i länet

Den globala ekonomin förstärks under 2016 och 2017, och tillväxten bedöms till 3,5 procent 2016. Det betyder att tillväxten av världshandeln ökar. USA håller i taktpinnen samtidigt som konjunkturen fortsätter sin återhämtning i euroområdet. Orosmolnen har flyttas från Europa till Kina. Mycket talar emellertid för en mjuklandning i Kina, men tillväxten dämpas undan för undan. Den förbättring som trots allt sker i världen gynnar svensk exportindustri, detta i synnerhet då flera länder som är viktiga för svensk export bedöms utvecklas starkt 2016.

Den svenska ekonomin är inne i en tydlig förstärkning och Arbetsförmedlingens arbetsgivarundersökning slår fast att den starka utvecklingen består ett tag till. BNP ökar mycket starkt 2015 då ökningen bedöms till 3,4 procent kalenderkorrigerat. Den starka utvecklingen av privat konsumtion och investeringar – främst i bostäder – bidrar mest till BNP-tillväxten, men också ökningen av offentlig konsumtion. Denna utveckling fortsätter under 2016 och BNP beräknas öka med knappt 3 procent kalenderkorrigerat. Exporten förstärks men samtidigt ökar importen starkare varvid nettoexportens bidrag till BNP-tillväxten blir ringa. Arbetsmarknaden fortsätter att förstärkas påtagligt och jobben tillkommer i god takt inom både privata- och offentliga tjänster. Tillgången på arbetskraft blir inte tillräcklig inom vissa yrken, varvid rekryteringsproblemen ökar undan för undan och berör flera yrken än tidigare. Arbetslösheten bland inrikes födda är låg och den stora potentialen för sysselsättning återfinns bland utrikes födda.

Den generella återhämtningen i Sverige har även påverkat att arbetsmarknaden i länet fortsatt att återhämta sig under 2015 och kommer att fortsätta 2016. Länet har haft fortsatt låga varsel, ökade lediga platser och sjunkande arbetslöshet. Våren 2015 var förväntningarna på länets konjunktur något lägre än normalt och höstens undersökning visar en marginell förbättring. De arbetsgivare i privata näringslivet som angett brist när de ska rekrytera personal har ökat och ligger fortfarande strax över det historiska medelvärdet och marginellt under rikssnittet. Kapacitetsutnyttjandet ökat något och ligger fortsatt på en hög nivå något över riket. En fortsatt förbättring av länets arbetsmarknad bedöms fortgå under 2016. De största förändringarna som händer på arbetsmarknaden just nu är ersättningsrekryteringar för dem som går i pension. Främst inom vård och omsorg där bristtalen är bland de största i landet. Detta kan delvis förklaras av att samtidigt som det är många som går i pension så minskar de i åldersgruppen 16–64 år. Arbetsmarknaden i stort är ganska stabil vilket kan förklaras av att det finns många små och medelstora företag. Tillväxtmotorerna i länet är Åre och Östersund.

Antalet sysselsatta ökar marginellt

Antalet sysselsatta i länet bedöms öka med 200 personer fram till slutet av 2015 och ytterligare 300 till slutet av 2016. Prognosen för arbetskraften är att den kommer att minska framöver om inget förändras. På sikt leder detta till en fortsatt ökad brist för arbetsgivarna både inom privat och offentlig sektor och då främst inom vård och omsorg.

Arbetslösheten ökar tillfälligt för att sedan minska igen

Vid senaste mätningen i oktober 2015 var 4 600 personer inskrivna hos arbetsförmedlingarna i Jämtlands län, motsvarande 7,4 procent av den registerbaserade arbetskraften. Prognosen för fjärde kvartalet 2015 är att antalet tillfälligt kommer att öka till cirka 4 700 för att sedan sjunka till strax under 4 400 år 2016. Detta motsvarar 7,5 respektive 7,1 procent av arbetskraften 2015 och 2016. Samtidigt som det är positivt att arbetslösheten minskar visar sammansättningen att de som står långt ifrån arbetsmarknaden kommer att öka. Detta innebär samtidigt att varje individ kommer att ta mer resurser i anspråk av arbetsförmedlaren.

Utmaningar på länets arbetsmarknad

Den närmsta framtiden väntas pensionsavgångarna fortgå och öka medan påfyllnaden av ungdomar avtar. Detta skapar å andra sidan goda förutsättningar för många att komma in på arbetsmarknaden om man har rätt kompetens. Brist på rätt utbildad arbetskraft hämmar rekryteringar och sysselsättning. I förlängningen kan det få en avgörande betydelse eftersom det inte bara handlar om tillväxt och expansion i företag. Bristen omfattar även yrken som påverkar service, hälsa och välfärd för medborgarna. Framtida arbetskrafts- och kompetensförsörjning är alltså en utmaning för alla parter i länet att agera på.

Just nu bedöms inflödet av nyanlända stå för den största andelen av inflödet till och totalt inskrivna på Arbetsförmedlingen. Många av de inskrivna har inte tillräcklig utbildningsnivå för de lediga jobben.

Med tanke på den negativa utvecklingen av länets tillgängliga arbetskraft och brist på rätt kompetens behöver alla resurser tas till vara. Följande har identifierats som grupper med utsatt ställning på arbetsmarknaden i länet som bedöms ha svårt att finna en sysselsättning under 2015:

- personer med högst förgymnasial utbildning
- ungdomar och särskilt de med bristfällig utbildning
- utrikesfödda, särskilt födda utom Europa
- personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- arbetslösa personer 55–64 år

För dem med utsatt ställning på arbetsmarknaden krävs en rad kompetenshöjande insatser från samhällets sida, inte minst insatser för att höja utbildningsnivån hos dem med svag utbildningsbakgrund.

**Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:
arbetsformedlingen.se/prognoser**